

Blaðið eigur ein at víska sær á posthúsinum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

Nr. 98

MIKUDAGIN
15. DESEMBER 1965

38. ARG.

P. M. Dam limur í Nordisk råd

Í eini kunngerð í Fólkinginum frá Javnaðarflokkinum varð boðað frá, at danski javnaðarflokkurin hevði valt P. M. Dam sum lim í Nordisk Råd istaðin fyri fólkatingsmannin Peter Nielsen

Tað hevur so mangan verið frammi, at Føroyar áttu at havt umboðan í Nordisk Råd, á jøvnum fót við hin Norðanlondini. P. M. Dam fannst at í Fólkinginum, at Føroyar ikki áttu henda

sjálvsagða rætt. Tað átti at verið sjálvsagt, at lögmaður sat sum ráðs limur.

Hetta mundi vera orsøkin til, at P. M. Dam nú er valdur, sum limur í ráðnum. Tað er tó at vóna, at Føroyar fáa sín serliga umboðsrett og ikki bert sum partur av dansku umboðingini.



Heimastýri

Zakarias Wang, cand scient, pol. hevur í 31 síða bóklingi skrivað søguligt yvir heimastýrislógina. Bóklingurin verður nærri ummældur seinri, men vert er at merkja sær, at hann um javnaðarflokkin sigur hetta: Í 1926 var javnaðarflokkurin stovnaður. Ikki skerst burtur, at tað kundi vera torvur á einum flokki, ið fyrst og fremst vardi áhugamálini hjá teimum, ið ikki vóru vinnulivsmenn.

Tað man vera lógið, at ein stúraður maður skal ivast so stórliga, heldur átti hann at sagt, at tað var torvur á javnaðarflokkinum. Tað hevur tíðin prógvað, og tað í stóran mun.

TVÆR HALGIMENN

Paul, pávi, hevur gjørt av at gera undangongumenn sínar, pávarnar Jóannes og Pius, til halgimenni. Hann er farin undir hina ógvuliga langsamu kanoniseringina.

»Fjøl nir«

2. nr. av hesum blaði er útkomið. Úti stóð ein, Árni Ólafsson hevur grein um stóða føroyinga í millumtjóða samstarvi. Ebba Hentze hevur bókaummæli. MFS — meginfelag studentanna hevur havt nevndarval 29. oktober, nýggja nevndin er: Jóannes Dalsgaard, formaður, Julianna Klett, næstformaður og Hogni Debes Joensen, skrivari.

So verður skrivað um føroyska húsið í Keypmannahavn, sum feløginu ikki eru samd um.

Blóðigari enn Koreakríggið

Tað leikar nú so hart á í Vietnam, at amerikansku tapini eru vorðin størri enn nakrantíð undir Koreakrígnum 1950–1953

Sagt verður, at amerikansku tapini triggjar tær seinastu vikunur í november vóru ávíkavist: 77 dripnir, 12 saknaðir og 264 særdir, 86 dripnir og 230 særdir og seinast: 240 dripnir og 470 særdir.

* Hetta er sum sagt meira enn undir Koreakrígnum í meðal
* uppá vikuna. Meðaltalið har var 209 dripnir um vikuna.

Bara í síðstu viku av november var talið av dripnum í Vietnam

FÖLV

Fjöllbroytt innihald. Yrking »Kirkjurgang gamla«, J. Nolsøe, inngangur eftir Axel Tórgarð,

JÓLABOÐ

Hetta er 25. ferðin KFUM sendir út jólablað sitt. Tað sæst eisini á kápumyndini at teir hava markera útávuna, tað er hugnalig húsamynd í fleiri litum, tekna av Chr. Hansen. Innihaldsliga stendur Jólaboð ikki aftanfyrir tey fyrru. P. M. Rasmussen hevur inngangsorðini. Edmund í Garði skrivur um Johan Huus, Chr. Høj soguna Elisa. M. S. Viðstein Hin skóleysi drongurin og Meðan rokkurin snurrar, lag og týðing »Min Jesus lat mitt hjarta fá« eftir J. Dahl, »Vælkomin, ójól« eftir Pæturi (P. M. Dam), Meðan ljósinu brenna niður eftir Magnus Gaard, »Á hallandi degie«, umseting hjá Hilmar Petersen eftir Karl Lindquist, »Hin stórsta gávan«, Jona Henriksen, »Teimum var lagnan korg«, Adolf Johannesen, »Tveir jólasongir eftir Emil Joensen, »Uglan« týðing av Heðin Brú eftir Martin A. Hansen og jólasalmur eftir Valdimar Briem í týðing av Edm. í Garði. Tekningar eru av: Simun Nónklett, Magne Joensen, og Ingálvi av Reyni.

Heftið kostar 6 kr. 46 blaðsíður.

»Kynsturfimleikari hjá hini halgu moynni« eftir Anatole France, M. S. Viðstein, »Gamli vallarin«, Marius Johannesen, »Fram við vatnum«, Ólavur Michelsen, »Yvette«, »Signina og Grias í barda móti rukkunum«, eftir Pól Arna Joensen, »Afturskine«, yrking eftir Karstin Hoydal, »Hin litli heimurine«, Harry Eysturtún, »Triv um loðsare«, frásaga av Herluf Hermansen, Liggjas í Bø, »Tavadráp og konubrot«, Fr. Restorff »High society« og yrkingin papar, ið Hans Dalsgaard týddi eftir David Stefánsson frá Fagraskógi. Tekningar og fotomyndir eru av: W. Heinesen, B. Jacobsen, J. Mouritsen, Oscar Hermansen og Svend Poulsen.

Kápumyndin sýnir Mariu mynd úr Kirkjubøar kirkju. 40 blaðsíður. Oscar og Poul Arne geva út.

JÓLASTJÓRNAR

Inngangur T. Beder, Magnus yrking »Kvöldmynd. M. S. Viðstein »Latið meg sleppa heimvið tykkum«. T. N. Djurhuus »Yrkingare«. »Kunnskaparins træ« eftir Jørgen Frantz-Jacobsen. »Ferð við bili norður eftir oyggj« eftir Gustav Reinert. Heðin Brú »Bøva«. M. J. »Viðartrotie«. »Uppi á Knúti«, Floki við Skarð, Pól F. »Tvær minniligar jólaferðir«. »Ein søgnin um Sankta Brandans oyggj eftir Poul Petersen og yrkingin »Á miðju nie« eftir M. S. Viðstein. Tekningar: W. Heinesen, Ruth Smith, Bárur Jacobsen og fotomyndir eftir Sv. Poulsen. 40 blaðsíður.

Kápumynd av Terja Skýlindal, føroyskt kavalandslag.

Jólabókurnar í ár hava allar hugnaligan lestur umframt eisini yrkingar, eisini av tí besta.

SUNDORPH DEYÐUR

Landfótin í Føroyum 1925–35. Sundorph, er deyður 69 ára gamal. Meðan hann var í Føroyum virkaði hann nógv millum ungdom, serliga innanfyri skótarorsluna.

5000 A-BUMBUR Í EUROPA

Amerikanski verjumaðaráðharrin sigur frá, at tað nú eru 5000 atombumbur í Europa, og hann leggur aftrat: fleiri eru á veg

Komandi hálva árið verður talið av atombumbum økt við 20 pst. Tey lond í NATO-samgonguni, sum í dag hava amerikansk atombú, eru Bretland, Frankrike, Vesturtýskland, Holland, Belgia, Italia, Grikkaland og Turkíð. Sum

kunnugt hava bæði Danmark og Noreg nokta at tikið ímóti ella at goyma atombú á teirra landa-øki.

Tað eru ikki nevndu lond, men USA einsamalt, ið hevur ræðið á hesum atombúnum, og einans amerikanski forsetin hevur vald at taka tey í brúk.

Verjumaðaráðharrin McNamara sigur annars, at USA ræður yvir 10.000 atombumbum, og at goymslurnar vaksa skjótt.

Læknin og ungdomurin

Tað verður so ofta sagt, at ov litli verður gjørt fyri ungdomin. Og tað er ikki alitið, av vána umstøðum.

Eitt nú á Sandi, har bæði ungmannafelagshús og goodtemplarahús eru, men í hesum feløgum er livleyst.

Vit flava ikki stundir, tá tað ræður um at gera ólónað arbeiði — men á Sandi hava vit ein lækna og hann hevur tikið sær fyrri at savnað ungdom hvørt sunnukvöld til filmsfyrivisan í ungmannafelags húsnum.

* Okkara egnu hava ikki stundir, * men tá ein lækni kemur úr so * fjarskotnum landi, sum Grikkar * landi og tekur sær fyrri at * savnað ungdom saman, tá * mátti kvaklast í onkrum. Hann * eigur rós uppiborið.

Koyring í myrkri

Fútin hevur sent øllum bilkoymurum eitt hefti, har greitt er frá hvussu koyrt eigur at vera í myrkri. Tað er alitið torførari at koyra í myrkri, men óivað eru tað fleiri, ið ikki geva sær far um hetta, og tí man mong ólukkan henda. Tað er tí gott, at fútin skipar fyrri, at slíkar upplýsingar skriftir verða sendar bileigjarum.

Lyktatendring eftir ferðslulógini er ¾ tíma eftir sólsetur til ¾ tíma fyrri sólrenning og ferðin má ikki fara uppum 30 km um tíman millum hús í Havn og í byggunum, og millum byggir ikki uppum 50 km um tíman.

INDIA SIGUR JA

Tað er nakað síðan, at pakistanski forsetin Ayub Khan segði seg til reiðar at taka við sovjetiska tilboðnum um samráðingar við Indiu um Kashmir. Nú hevur indiski forsetisráðharrin Shastri eisini svarað ja

Tað er sovjetiska stjórnin, ið verður vurtur undir hesum samráðingum, sum skulu fara fram á sovjetiskum landaøki.

Hvat úrslitið verður, er ilt at gita, men Shastri sigur, at India undir ongum umstøðum vil lata ein snokil av sínum parti av Kashmir frá sær.

Endaligu tapslistarnir frá krignum millum India og Pakistan eru nú kunnigjörðir — í hesum føri av verjumaðaráðherra Indiu, sum í tinginum segði,

5.800 pakistanskir hermenn vórðu dripnir. Indisku tapini vóru 2.226 dripnir, 7.870 særdir og 1.500 saknaðir. Pakistan sigur seg hava tikið 189 indarar til fanga.



SHASTRI

LOGBOKIN HJÁ NELSON SELD

Ein norskur samlari hevur keypt eina av teimum trimum hondskrivaða loggbókunum hjá Nelson frá flaggskipinum »Victory« fyrri 40.000 kr. Bókin er hin einasta av teimum trimum, sum er privatogn.

KÖZYGIN TIL FINLANDS

Sovjetiski forsetisráðharrin, sum hevur tikið móti innbjóðing at vitja Danmark komandi ár, hevur nú eisini tikið við sama slag innbjóðing úr Finlandi.

„Allir kongar fram á rað“

Tá ið hollenska prinsessan Beatrix verður vigd til týskaran Claus von Amsberg verður hetta ein hin størsti kongafundur, ið verið hevur. Allir kongligir persónar verða bodnir við. Aftrat verða bjóðaðir m.a. franski, vesturtýski, sveitsiski og eysturriksi forsetin.